

Adroddiad i	Awdurdod Tân ac Achub Gogledd Cymru	
Dyddiad	15 Ebrill 2024	
Swyddog Arweiniol	Justin Evans, Prif Swyddog Tân Cynorthwyol	
Swyddog Cyswllt	Tim Christensen, Rheolwr yr Amgylchedd a Newid Hinsawdd	
Pwnc	Siarter Teithio Iach Gogledd Cymru	

PWRPAS YR ADRODDIAD

- 1 Mae'r papur hwn yn nodi rhwymedigaethau Siarter Teithio Iach Gogledd Cymru ar gyfer Aelodau Awdurdod Tân ac Achub Gogledd Cymru (yr Awdurdod) yn ogystal â'r ystyriaethau ymarferol o ran eu gweithredu.

CRYNODEB GWEITHREDOL

- 2 Mae'r Siarter Teithio Iach yn fenter a oruchwylir gan Iechyd Cyhoeddus Cymru, i helpu cyrff cyhoeddus i gydymffurfio â strategaethau Llywodraeth Cymru ynghylch trafnidiaeth, datgarboneiddio ac iechyd y cyhoedd. Mae'r Siarter yn cynnwys 15 o ymrwymadau, y cyflawnir 10 ohonynt gan bolisiau drafft presennol neu bolisiau mabwysiedig. Mae'r mesurau a gynigir i fodloni'r pum ymrwymiad sy'n weddill o'r Siarter wedi'u nodi yn yr adroddiad hwn.

ARSYLWADAU GAN Y PANEL GWEITHREDOL

- 3 Cymeradwywyd cadarnhad y Siarter gan y Panel Gweithredol ar 18 Rhagfyr 2023, ar y telerau a nodir isod.

ARGYMHELLIAD

- 4 Argymhellir bod yr Aelodau yn:
 - i) cymeradwyo cadarnhad Siarter Teithio Iach Gogledd Cymru yn un o gyfarfodydd yr Awdurdod yn y dyfodol, o dan y telerau canlynol:
 - Bod y Prif Swyddog Tân (PST) yn cael ei benodi i lofnodi'r Siarter ar ran yr Awdurdod;
 - Bod Rheolwr yr Amgylchedd a Newid Hinsawdd yn cael ei benodi'n Bwynt Cyswllt Sengl (SPoC) ar gyfer y cynllun; a
 - Bod PSTC Justin Evans yn adrodd i Fwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus Sir y Fflint a Wrecsam ar gydymffurfiaeth.

CEFNDIR

- 5 Yn 2021, lanswyd strategaeth drafnidiaeth Cymru, Llwybr Newydd, gan Lywodraeth Cymru. Nod y strategaeth yw newid y ffordd y mae pobl yn teithio, a'u cael i gerdded, i feicio ac i ddefnyddio trafnidiaeth gyhoeddus yn hytrach na theithio mewn ceir preifat. Mae'r strategaeth wedi cael rhagor o gefnogaeth gan Ddeddf Teithio Llesol (Cymru) 2013.
- 6 Gan fod teithio llesol yn cynnig manteision sylweddol i iechyd y cyhoedd, mae Tîm Iechyd Cyhoeddus Bwrdd Iechyd Prifysgol Betsi Cadwaladr (BIPBC) wedi arwain y gwaith o ddatblygu Siarter Teithio Iach ar gyfer Gogledd Cymru (wedi'i hatodi).
- 7 Datblygwyd y Siarter mewn partneriaeth â sefydliadau allweddol yng Ngogledd Cymru, gan gynnwys y chwe Awdurdod Lleol, Sustrans, Cyfoeth Naturiol Cymru a Thrafnidiaeth Cymru. Mae'r Siarter yn awgrymu ystod o feysydd lle gall sefydliadau weithredu, gan gynnwys arweinyddiaeth a chyfathrebu, trafnidiaeth gyhoeddus, cerdded a beicio, gweithio ystwyth a cherbydau allyriadau isel.
- 8 Byrddau Gwasanaethau Cyhoeddus fydd yn goruchwyllo llofnodwyr sector gyhoeddus y rhanbarth.
- 9 Mae'r 15 ymrwymiad a nodir yn y Siarter yn gweddu'n dda â'n Strategaeth Amgylcheddol 2023-2030, yn enwedig o ran yr ymrwymiad i annog newidiadau yn y ffordd y mae pobl yn teithio.
- 10 Ar gyfer yr ymrwymadau hynny na cheir polisi ar eu cyfer ar hyn o bryd, mae Tîm Arweinyddol y Gwasanaeth wedi cytuno ar ddulliau ymarferol i gydymffurfio ac maent wedi'u nodi yn yr adroddiad hwn.

GWYBODAETH

- 11 Mae'r ymrwymadau yn y Siarter sydd eisoes yn cael eu bodloni gan ein polisiâu presennol neu rai y bwriadwn eu cyflwyno wedi'u nodi yn [Nhabl 1](#) isod. Mae [Tabl 2](#) (drosodd) yn nodi sut rydym yn bwriadu cyflawni'r ymrwymadau hynny nad ydynt eisoes yn cael eu bodloni, neu nad oes bwriad ar hyn o bryd i'w bodloni.

Tabl 1: Ymrwymiadau'r Siarter sy'n cael eu bodloni gan bolisiau presennol

Ymrwymiad Siarter	Polisi Presennol
Cyfuno ar negeseuon rheolaidd a chyson er mwyn cyfathrebu â'r cyhoedd, â staff ac ag ymwelwyr ynghylch teithio'n iach a lleihau faint o deithiau diangen a wneir, a defnyddio'r negeseuon hynny, gan gynnwys targedu pobl o wahanol gefndiroedd, rhywedd, oedran, galluoedd ac anabledau	Strategaeth Amgylcheddol
Hyrwyddo ac ystyried opsiynau a manteision teithio'n iach ar draws swyddogaethau ehangach, megis: caffael, cynadleddau, ac wrth hysbysebu rolau yn ein sefydliadau	Cynllun Datgarboneiddio'r Fflyd (<i>Drafft</i>)
Adolygu ein polisiâu costau teithio a'n prosesau cynllunio teithiau ar gyfer staff er mwyn iddynt gyd-fynd â'r hierarchaeth trafniadaeth gynaliadwy	Cynllun Datgarboneiddio'r Fflyd (<i>Drafft</i>)
Cefnogi staff sy'n gyrru cerbydau fflyd i fod yn gyfrifol ac yn ystyriol (e.e. gyrru o fewn terfynau cyflymder a pheidio â pharcio mewn lonydd beicio), er mwyn galluogi cerdded a beicio diogel	Cynllun Datgarboneiddio'r Fflyd (<i>Drafft</i>)
Gweld a ellir rhoi gostyngiadau i staff ar wasanaethau rheilffyrdd Trafnidiaeth Cymru ac â darparwyr trafniadaeth lleol	Cynllun Datgarboneiddio'r Fflyd (<i>Drafft</i>)
Cynnig y Cynllun Beicio i'r Gwaith i'r holl staff, gan gynnwys e-feiciau	Cynllun Datgarboneiddio'r Fflyd (<i>Drafft</i>)
Asesu a darparu lle hygyrch i storio beiciau yn ddiogel, yn ogystal â chawodydd a loceri ym mhob safle addas	Cynllun Datgarboneiddio'r Fflyd (<i>Drafft</i>)
Darparu opsiynau gweithio hyblyg i staff lle bynnag y bo modd, gan gynnwys gweithio gartref a/neu mewn hybiau, a hyrwyddo diwylliant o weithio ystwyth ar draws safleoedd sector cyhoeddus	Strategaeth Amgylcheddol
Adolygu'r angen i gael seilwaith sy'n gwefru cerbydau trydan (EV) ac e-feiciau yn ein safleoedd nawr ac yn y dyfodol	Strategaeth Amgylcheddol
Adolygu ein trefniadau fflyd a chaffael (pan fo'n berthnasol) er mwyn cyflwyno cerbydau ag allyriadau isel iawn, gan gynnwys beiciau e-gargo ac e-feiciau lle bo hynny'n briodol	Cynllun Datgarboneiddio'r Fflyd (<i>Drafft</i>)

Tabl 2: Ymrwymiadau'r Siarter nad ydynt yn cael eu bodloni gan bolisiau presennol nac arfaethedig

Ymrwymiad Siarter	Gweithred arfaethedig
Sefydlu rhwydwaith o bobl i fynd ati'n rhagweithiol i annog teithio cynaliadwy, gan gynnwys staff uwch, rheolwyr a, lle bo'n berthnasol, Aelodau etholedig, i hyrwyddo ac i fodelu ymddygiad teithio llesol a chynaliadwy yn rheolaidd, yn unol â'r hierarchaeth teithio cynaliadwy	Bydd y weithred hon yn cael ei chyflawni gan Weithgor yr Amgylchedd a Chynaliadwyedd
Cydweithio â phartneriaid yn ogystal â darparu arweinyddiaeth a chynllunio strategol o ran teithio iach a chynaliadwy, gan gynnwys seilwaith a gwasanaethau lle bo hynny'n berthnasol	Rheolwr yr Amgylchedd a Newid Hinsawdd i weithio gyda chyfoedion drwy Grŵp Datgarboneiddio Gogledd Cymru
Sicrhau ei bod yn hawdd gweld sut i gyrraedd ein prif safle(oedd) ar droed, ar feic ac ar gysylltiadau trafnidiaeth gyhoeddus, trwy gyfrannu at fap rhyngweithiol er enghraifft	Diweddarau tudalennau gorsafoedd ar wefannau cyhoeddus er mwyn cynnwys yr wybodaeth hon
Gwella'r gallu i gael gafaél ar feiciau yn y gwaith lle bo hynny'n briodol, e.e. cronfa feiciau, beiciau i'w llogi a beiciau cargo	I'w asesu fesul achos lle bo hynny'n briodol
Ystyried a hyrwyddo sesiynau hyfforddiant beicio a chynnal a chadw beiciau lle bo hynny'n briodol	Fideos a deunyddiau addysgol i'w cyhoeddi ar fewnwyd y gwasanaeth (Hwb Tân)

GOBLYGIADAU

Amcanion Llesiant	Goblygiadau uniongyrchol i gyflawni amcanion gwella a llesiant tymor hir yr Awdurdod
Cyllideb	Dim goblygiadau cyllidebol hysbys.
Cyfreithiol	Mae'n cefnogi'r gwaith o gydymffurfio â deddfwriaeth cynllunio gwelliant, llesiant a'r amgylchedd.
Staffio	Dim effaith ar lefelau staffio hyd y gwyddys.
Cydraddoldeb/Hawliau Dynol/y Gymraeg	Bydd effaith camau penodol ar yr agweddau hyn yn cael ei hasesu ar yr adeg briodol yn eu datblygiad.
Risgiau	Lleihau'r risg o beidio â chydymffurfio â'r gyfraith